Vlaamse Regering

DE MINISTER–PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, DE VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT
DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW
DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN
DE VLAAMSE MINISTER VOOR ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND
DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME
DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING
DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED
DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN
DE VLAAMSE MINISTER VAN BRUSSEL, JEUGD EN MEDIA

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: goedkeuring definitief Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030

Samenvatting

Artikel 3 van Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 inzake de governance van de energie-unie en van de klimaatactie, vereist dat elke lidstaat uiterlijk op 31 december 2019 een geïntegreerd Nationaal Energie- en Klimaatplan indient bij de Commissie dat betrekking heeft op de periode van 2021 tot en met 2030.

Binnen de Nationale Klimaatcommissie en ENOVER zijn werkafspraken gemaakt om België in staat te stellen aan deze verplichting tegemoet te komen.

Op 20 juli 2018 keurde de Vlaamse regering reeds zowel een voorontwerp van Vlaams Klimaatbeleidsplan 2021-2030 als een ontwerp van Vlaams Energieplan 2021-2030 goed.

Na deze goedkeuring werden verschillende adviezen/aanbevelingen ontvangen. Deze adviezen en aanbevelingen werden door de verschillende betrokken administraties aandachtig bestudeerd en waar mogelijk geïntegreerd. Ook in de verdere operationalisering zal deze input nog meegenomen worden.

Voorliggende nota beoogt de goedkeuring van het Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030, dat later aan de Europese Commissie zal worden genotificeerd als onderdeel van het Belgisch Energie- en Klimaatplan 2021-2030.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Alle beleidsvelden.

1 Internationale verbintenissen

Met het Klimaatakkoord van Parijs verbinden 195 partijen zich ertoe om de globale temperatuurstijging tot ruim onder 2°C ten opzichte van het pre-industriële niveau te houden en om inspanningen te doen om de stijging te beperken tot 1,5°C. Hiertoe moeten de globale broeikasgasemissies zo snel als mogelijk pieken om vervolgens snel te dalen, met als einddoel een balans tussen de antropogene emissies en de opname van broeikasgassen in de tweede helft van deze eeuw. De ontwikkelde landen nemen hierbij het voortouw en reduceren hun broeikasgasemissies drastisch de komende decennia.

2 Europees kader

De Europese Unie wil haar broeikasgasuitstoot in 2050 reduceren met minstens 80% tot 95% ten opzichte van 1990. Als tussentijdse doelstelling is een emissiereductie met 40% vooropgesteld in 2030 t.o.v. 1990. Binnen dit Europees beleid, wordt een belangrijk onderscheid gemaakt tussen de ETS en de niet-ETS sectoren om deze doelstellingen te realiseren.

De energie-intensieve industrie en de elektriciteitssector beogen via het Emission Trading System (ETS) een reductie van 43% tegen 2030 t.o.v. 2005. Voor de overige sectoren, met name transport, gebouwen, landbouw, niet-ETS industrie en afval, is een gezamenlijke reductie van 30% voorzien tegen 2030 t.o.v. 2005. Op basis van dit kader, hebben alle lidstaten een specifieke doelstelling toegewezen gekregen. Voor België bedraagt deze bindende doelstelling -35% tegen 2030 t.o.v. 2005.

De Europese doelstelling inzake de inzet van hernieuwbare energiebronnen bedraagt een aandeel van 32% tegen 2030.

In het kader van artikel 4 van de Governance Verordening moet elke lidstaat haar indicatieve bijdrage bepalen tot het bereiken van het bindende energie-efficiëntiestreefcijfer van de Europese Unie van minstens 32,5%.

Bovendien zal elke lidstaat in het kader van de herziene energie-efficiëntierichtlijn over de periode van 1 januari 2021 tot 31 december 2030 een cumulatieve energiebesparing moeten verwezenlijken die equivalent is aan jaarlijkse nieuwe besparingen van minimaal 0,8% ten opzichte van het finaal energiegebruik (Artikel 7 van de energie-efficiëntierichtlijn).

De realisatie van deze doelstellingen is ook één van de pijlers van de Europese Energie-Unie, die een duurzaam, betaalbaar, competitief en betrouwbaar energiesysteem nastreeft.

Artikel 9 van Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 inzake de governance van de energie-unie en van de klimaatactie, vereist dat elke lidstaat

uiterlijk op 31 december 2018 een ontwerp van geïntegreerd energie- en klimaatplan indient bij de Europese Commissie voor de periode 2021-2030.

Artikel 3 van deze Verordening vereist dat elke lidstaat uiterlijk 31 december 2019 een finaal geïntegreerd energie- en klimaatplan bij de Europese Commissie indient voor de periode 2021-2030.

Dit geïntegreerd plan moet de vijf dimensies van de Energie-unie behandelen. De vijf thema's zijn bevoorradingszekerheid, interne markt, energie-efficiëntie, decarbonisatie en onderzoek en innovatie en concurrentievermogen. Hierbij moeten steeds doelstellingen, maatregelen en onderbouwde prognoses naar voor geschoven worden.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De Europese planningsverplichtingen gelden voor de lidstaat België. In samenwerking tussen de gewesten en de federale overheid worden in de schoot van de Nationale Klimaatcommissie en ENOVER werkafspraken gemaakt met het oog op de tijdige indiening en afstemming van deze planningsverplichtingen.

Op 20 juli 2018 keurde de Vlaamse regering zowel een voorontwerp van Vlaams Klimaatbeleidsplan 2021-2030 (VR 2018 2007 DOC.0830) als een ontwerp van Vlaams Energieplan 2021-2030 (VR 2018 2007 DOC.0813) goed. Ook de andere entiteiten van België keurden ontwerpplannen goed.

Deze plannen werden geïntegreerd in een ontwerp Belgisch Energie- en Klimaatplan 2021-2030, dat op 18 december 2018 door het Overlegcomité werd goedgekeurd, en eind december 2018 aan de Europese Commissie werd genotificeerd.

Sinds goedkeuring van het Vlaamse en het Belgische ontwerpplan, werden verschillende adviezen/aanbevelingen ontvangen. Deze werden aandachtig bestudeerd, en waar mogelijk geïntegreerd in het voorliggend Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030 (VEKP).

Na goedkeuring van dit definitief Vlaams Energie- en Klimaatbeleidsplan 2021-2030, zal dit plan geïntegreerd worden in een Nationaal Energie- en Klimaatplan 2021-2030 (NEKP), dat uiterlijk 31 december 2019 ingediend moet worden bij de Europese Commissie.

2. AANPASSINGEN NAAR AANLEIDING VAN ADVIEZEN EN REGEERAKKOORD

Volgend op de goedkeuring van het ontwerp Vlaams Klimaatbeleidsplan 2021-2030 en het ontwerp Energieplan 2030 op 20 juli 2018, heeft de Vlaamse Regering adviezen en aanbevelingen van een grote groep belanghebbenden en experten ontvangen via verschillende kanalen:

- Advies van SERV, Minaraad en SALV op ontwerp Vlaams Energieplan en Klimaatplan, Sporen naar een krachtiger klimaat- en energieplan 2030 (08/10/2018) https://www.vlaanderen.be/publicaties/advies-sporen-naar-een-krachtiger-klimaat-en-energieplan-2030-gezamelijk-advies-serv-minaraad-en-salv-1
- Advies van de Vlaamse Jeugdraad over het Vlaams Klimaatbeleidsplan 2021-2030 (05/09/2018), https://vlaamsejeugdraad.be/sites/default/files/advies/1807_advies_klimaatbeleidsplan_2021-2030.pdf'
- Youth for climate' rapport van het Panel voor klimaat en duurzaamheid, op vraag van Youth for Climate en met Initiatiefnemers Leo Van Broeck, Vlaams Bouwmeester en Jean-Pascal van Ypersele, klimaatwetenschapper https://www.klimaatpanel.be/laravel-filemanager/files/shares/Binnenwerk%20klimaat_OK_NL_HgR_2.pdf

- 'Sign for my future': A net zero GHG emissions for Belgium 2050, initiating the debate on transition policies. Rapport opgemaakt door een panel van wetenschappers https://t.co/shFt3HgOqM
- Burgerbevraging – publieksconsultatie in het kader van het NEKP tijdens de zomer van 2019: hierin werd de mogelijkheid voorzien om afzonderlijk te reageren op het Vlaamse luik van het NEKP. Via dit kanaal kreeg de Vlaamse mailbox Energie- en Klimaatplan in totaal 111 reacties binnen. 12 van deze reacties betreffen rapporten van belanghebbende organisaties. Daarnaast hebben 18 individuen het standpunt van de Klimaatcoalitie toegestuurd. De resterende 80 reacties komen van individuele burgers in eigen naam.
- Opvolgpanel VEKP bestaande uit experten aangesteld door de Vlaamse regering– eerste advies (11/7/2019) en tweede advies (12/10/2019)
- De 5 Stroomgroepen van het in 2016 gelanceerde traject Stroomversnelling (energie-efficiëntie, hernieuwbare energie, flexibiliteit, financiering en governance) werden in het voorjaar 2019 heropgestart om input te leveren voor dit VEKP. Zie https://www.energiesparen.be/Vlaams_energieplan

Deze adviezen en aanbevelingen werden door de verschillende betrokken administraties aandachtig bestudeerd en waar mogelijk geïntegreerd in dit VEKP. Ook in de verdere operationalisering van dit VEKP zal deze input nog meegenomen worden.

Op 18 juni 2019 heeft de Europese Commissie haar aanbevelingen met betrekking tot het ontwerp NEKP overgemaakt. De tabel in bijlage 4 geeft een overzicht van de belangrijkste aanbevelingen van de Europese Commissie en de aanpassingen die op basis daarvan aan het VEKP zijn doorgevoerd.

De belangrijkste aanpassingen in het VEKP betreffen:

- De opname van klimaat en energie in één geïntegreerd Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030.
- Betere onderbouwing van de niet-ETS reductiedoelstelling, meer verfijnde prognoses op basis van bottom-up maatregelen, coherentie met het Vlaamse Luchtbeleidsplan 2030 en transparantie over de reductie die bereikt kan worden met de in het VEKP opgenomen maatregelen en het gedeelte dat met nog te ontwikkelen beleid (op alle bestuursniveaus) moet bereikt worden.
- Er werd een impact assessment uitgevoerd door PWC met o.a. een raming van de investeringskosten in de verschillende sectoren.
- Voor de sector transport werd de kilometerheffing voor personenwagens en licht vrachtverkeer vervangen door een duurzame modal shift in samenwerking met de vervoersregio's en door extra stimuleringsbeleid dat burgers en bedrijven moet aanzetten om alternatieve vervoermiddelen te gebruiken.
- De verplichte renovatie voor woningen vijf jaar na notariële overdracht werd vervangen door het stimuleren van een grondige renovatie na notariële overdracht.
- De bijdrage van de productie van hernieuwbare energie tegen 2030 werd verhoogd en een overzicht van maatregelen werd toegevoegd.
- In de sector landbouw wordt het systeem van nutriënten-emissierechten geëvalueerd en hervormd, zodat het meer bijdraagt aan het realiseren van de doelstellingen op vlak van waterkwaliteit, klimaat en luchtkwaliteit. Het convenant 'Enterische emissies rundveesector' is inmiddels afgesloten tussen de Vlaamse overheid en verschillende partners uit de brede rundveeketen. De instrumenten en maatregelen van het GLB na 2020 worden maximaal en resultaatgericht ingezet o.a. in functie van klimaatmitigatie.
- De belangrijke rol die het (Europees, maar ook Vlaams) innovatie- en economisch ondersteuningsbeleid zal spelen bij het behalen van de energie- en klimaatdoelstellingen tegen 2030 (en nadien), werd in het plan beter in de verf en centraler gezet, alsmede werd meer aandacht besteed aan het volop inzetten op export van Vlaamse vergroeningstechnologie.

- De prognoses van het finaal energieverbruik binnen de industrie en landbouw werden verfijnd.
- Een aantal LULUCF-maatregelen voor koolstofopslag in natuur en bos zijn verduidelijkt: 10.000 ha bijkomend bos tegen 2030 waarvan 4.000 ha tegen 2024, een netto toename aan natuur van hoge kwaliteit en 20.000 bijkomende ha natuur onder effectief beheer tegen 2024.
- Het luik met betrekking tot energiearmoede werd toegevoegd met informatie over bestaande en potentiële maatregelen, conform het Energiearmoedeplan.
- De beknopte tekst over marktintegratie uit het ontwerp VEP werd verder uitgewerkt tot een aantal concrete maatregelen over digitalisering energiesysteem, laagspanningsnet versterken en moderniseren, opslagcapaciteit uitbouwen, flexibel energiesysteem en energiegemeenschappen. De opgesomde maatregelen werden in lijn gebracht met de beleidsnota en het Vlaamse regeerakkoord.
- Ter ondersteuning van het versneld uitvoeren van renovaties van asbesthoudende daken van woningen, wordt als bijkomende maatregel een premie gegeven per renovatie van een asbesthoudend dak van een woning

3. INHOUD

Het integrale Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030 bestaat uit de volgende documenten:

- Bijlage 1 VEKP ingedeeld volgens de template van de Europese Governance verordening
- Bijlage 2 Advies IF
- Bijlage 3 Begrotingsakkoord
- Bijlage 4 Repliek op aanbevelingen Europese Commissie

A. NIET-ETS DOELSTELLING

Vlaanderen streeft de doelstelling na om tegen 2030 zijn broeikasgasemissies in de niet-ETS sectoren te reduceren met 35% ten opzichte van 2005. Dit is voor Vlaanderen een enorme uitdaging. De opgelegde doelstelling voor België gaat dan ook veel verder dan wat volgens kostenefficiëntie berekend was (25%). In de periode 2005-2018, een periode van 13 jaar, zijn de niet-ETS emissies in Vlaanderen bovendien slechts met 5% gedaald.

In dit Vlaams Energie- en Klimaatplan (VEKP) wordt voor klimaat gefocust op de sectoren die niet gevat worden door het Europees Systeem van Verhandelbare Emissierechten (EU ETS). Het is immers enkel voor deze niet-ETS sectoren - de gebouwen, transport, landbouw, afval en een klein deel van de industrie - dat de lidstaten zelf doelstellingen moeten naleven. De focus ligt dus op de directe emissies van elke sector. Bij het nemen van maatregelen zorgen we ervoor dat reductiemaatregelen in deze sectoren zo weinig mogelijk indirecte emissies veroorzaken in de ETS-sector of in het buitenland. Elektrificatie van gebouwenverwarming en transport zijn wellicht de belangrijkste voorbeelden van verschuiving van emissies van niet-ETS naar ETS.

Dit plan wil de stap zetten om deze uitdaging aan te pakken, maar de maatregelen die opgenomen zijn in dit plan leiden -op basis van de prognoses- momenteel nog niet tot de vooropgestelde reductie van 35% in 2030 (de blauwe lijn in figuur 1). De prognoses waarin de maatregelen uit dit plan zijn doorgerekend (de WAM prognoses; with additional measures, de groene balken in figuur 1) geven aan dat het tekort aan emissieruimte over de hele periode 2021-2030 wordt ingeschat op 3,8 Mton $CO_{2\text{-eq}}$. De prognoses geven aan dat een verderzetting van het huidige beleid (de WEM prognoses; with existing measure, de rode balken in figuur 1) zou resulteren in een tekort aan emissieruimte over de hele periode 2021-2030 van 59 Mton $CO_{2\text{-eq.}}$

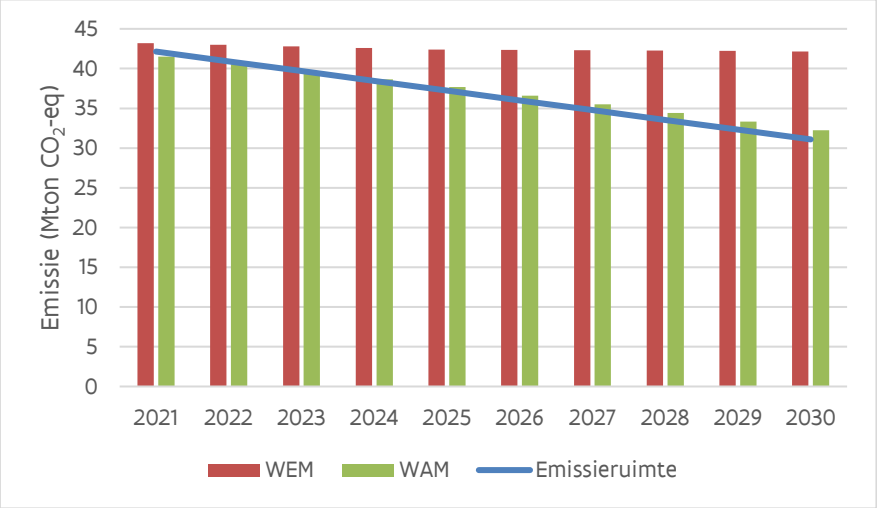

Figuur 1 - Niet-ETS broeikasgasemissies in Vlaanderen 2005-2030 (Mton CO_2-eq)

Om deze reducties te realiseren bevat het plan ruim 350 maatregelen. Tabel 1 geeft een overzicht van de voornaamste maatregelen per sector.

Transport	Ruimtelijk beleid gericht op modal shift en minder verplaatsingen (locatiebeleid naar knooppunten, functieverweving…)
	Versterken openbaar vervoer en uitbouw netwerk mobipunten
	Uitbreiden investeringen in fietsroutenetwerk en fietssnelwegen
	Verduurzamen goederenvervoer: modal shift naar waterweg en spoor stimuleren o.a. door meer investeringen in infrastructuur.
	stimuleren koolstofarme voertuigen en zero-emissievoertuigen bij particulieren, bedrijfsvloten en bussen, voorzien laadinfrastructuur en innovatie stimuleren voor vergroening goederenvervoer
Gebouwen	Beter onderhoud verwarmingsinstallaties en buitengebruikstelling energie-inefficiënte toestellen
	Het stimuleren van de renovatie van woongebouwen na notariële overdracht en het verplichten van de renovatie van niet-woongebouwen na notariële overdracht
	Versneld asbestveilig maken van daken van woningen
	0% energielening
	Het stimuleren van herbouw na sloop
	Het verduurzamen van de verwarmingsinstallaties
Landbouw	Uitbreiden investeringssteun voor energie-efficiëntie, hernieuwbare energie, precisiebemesting en begeleiding landbouwers
	Convenant enterische emissies rundvee en duurzaam alternatief voor gekoppelde inkomenssteun zoogkoeien
	Energiebeleidsovereenkomsten
	Maatregelen binnen MAP6 en toekomstige MAP's voor verminderen bodememissies: aanpassing veevoeder, aanpassing bemestingspraktijken en gewassen
	Inzetten Vlaamse invulling GLB 2021-2027 voor energie- en klimaatdoelstellingen
Industrie	Versterken en verbreden energiebeleidsovereenkomsten
	Stimuleren vergroening energiedragers in niet-ETS industrie
	Verminderen N_2O-emissies caprolactamproductie
	Reductiemaatregelen F-gas emissies
Afval	Acties om meer recycleerbaar afval uit restafval te houden
	Langetermijnstrategie afvalverwerking

Tabel 1 – Overzicht van voornaamste maatregelen uit VEKP

Op het federale niveau zijn er tal van mogelijkheden om het energie- en klimaatbeleid in de Gewesten te ondersteunen. Zo kunnen op het federale niveau de nodige aanpassingen aan de fiscaliteit rond bedrijfswagens doorgevoerd worden, om de vloot van bedrijfswagens zo snel mogelijk te vergroenen en emissievrij te maken. Een verlaagd btw-tarief van 6% voor het volledige Belgische grondgebied kan heropbouw na sloop stimuleren. Ook initiatieven vanuit Europa, zoals ecodesign of strengere CO_2-emissienormen voor voertuigen zullen in Vlaanderen leiden tot effectieve emissiereducties.

Vlaanderen zal ook innovatieve technieken stimuleren en faciliteren in ETS-bedrijven om hen te helpen om via innovatie in productieprocessen de uitstoot te verminderen en/of geconcentreerde CO_2 uitstoot opnieuw om te zetten in bruikbare producten (ter vervanging van de inzet van fossiele brandstoffen) en dit gelet op de belangrijke impact van de productieprocessen van grote bedrijven op de globale uitstoot van CO_2 in Vlaanderen.

Als verzekeringssysteem om het opgelegde doel te halen doen we beroep op de beschikbare flexibiliteit conform artikel 6 van de Europese Effort Sharing Regulation. Dit is een specifieke vorm van flexibiliteit, voorbehouden voor lidstaten die geconfronteerd worden met een significant verschil tussen hun niet-ETS-doelstelling voor 2030 en hun kostenefficiënt reductiepotentieel. Dit flexibiliteitsmechanisme laat toe om tijdens de periode 2021-2030 jaarlijks een hoeveelheid bijkomende emissieruimte te voorzien voor de niet-ETS-sectoren aan de hand van een beperkte annulering van EU ETS-emissierechten die anders geveild zouden worden. Het gebruik van deze flexibiliteit kan conform de Europese regelgeving enkel voor het einde van dit jaar aangemeld worden bij de Europese Commissie, en dit voor een periode van 10 jaar. De Europese regelgeving voorziet dat het aangemelde gebruik van deze flexibiliteit tijdens de periode 2021-2030 neerwaarts bijgesteld kan bijgesteld worden in 2024 (impact vanaf 2026) en 2027 (impact vanaf 2029). Indien het Vlaamse Gewest haar prognoses overtreft omwille van interne maatregelen kan deze flexibiliteit later in de periode dus verlaagd of afgebouwd worden.

B. HERNIEUWBARE ENERGIE

Voor wat betreft het luik hernieuwbare energie vroeg de Commissie naar een hoger ambitieniveau ten opzichte van het ontwerp VEKP.

Het Vlaams Gewest heeft zich ingeschreven in de bottom-up aanpak in overeenstemming met de Europese governance aanpak. De verschillende gewesten en de federale overheid hebben in functie van hun potentieel een ambitieuze en realistische bijdrage bepaald. Deze bijdragen werden samengeteld en vanuit België ingediend als Belgische bijdrage in de Europese doelstelling. Op dezelfde manier werden de bijdragen van de verschillende lidstaten samengeteld tot een totaal aandeel van 30,4% à 31,9% tegen 2030. Hieruit bleek dat op Europees niveau nog een beperkt tekort overbleef om de Europese 32%-doelstelling inzake hernieuwbare energiebronnen te bereiken. De Commissie heeft vervolgens een extra bijdrage gevraagd aan de 15 lidstaten die nog geen bijdrage voorstelden of een bijdrage voorstelden die lager lag dan de indicatieve lidstaat-bijdrage berekend volgens de Europese governance-aanpak (voor België 25%). Daarnaast wordt het gebruik van het nieuwe financieringsmechanisme van de EU voor hernieuwbare energie onderzocht om ook buiten Vlaanderen ons aandeel aan de EU-hernieuwbare energiedoelstelling te vervullen, op plaatsen waar dit aan het hoogste rendement kan. In het voorliggende plan wordt daarom een verhoogde bijdrage tot 28.512 GWh voorgesteld tegen 2030. Het is zeer waarschijnlijk dat met de definitieve plannen van de lidstaten de globale Europese doelstelling wél kan bereikt worden.

Productie (GWh)	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Groene warmte	8.589	8.657	8.732	8.815	8.905	9.004	9.122	9.249	9.386	9.532	9.688
Groene stroom	9.695	9.987	10.280	10.572	10.864	11.156	11.481	11.806	12.131	12.456	12.780
Biobrandstoffen in transport	5.167	5.059	4.950	4.842	4.734	6.608	6.323	6.037	5.751	5.466	6.044
Totaal	**23.451**	**23.703**	**23.962**	**24.229**	**24.503**	**26.768**	**26.925**	**27.092**	**27.267**	**27.454**	**28.512**

De Commissie vroeg ook een raming van de verwachte investeringen in de periode tot 2030. Deze investeringsramingen zijn geraamd op 7,5 miljard euro voor de periode 2021 – 2030 en opgenomen in de bijlage 1.

C. ENERGIE-EFFICIËNTIE

In het kader van energie-efficiëntie heeft het Vlaamse Gewest haar bijdrage bepaald voor het bindende energie-efficiëntiestreefcijfer van de Unie van minstens -32,5% in 2030. Diverse bijkomende maatregelen werden gepland in de verschillende sectoren (industrie, zowel ETS als niet ETS), woongebouwen, niet-residentiële gebouwen en de landbouw. Volgens de prognoses wordt het finaal energieverbruik van het Vlaams Gewest in 2030 in het scenario met bijkomende maatregelen ingeschat op 278.615 GWh wat overeenstemt met een finale energiebesparing van 24.877 GWh t.o.v. het huidige beleid. Bij het uitwerken van deze maatregelen werd nagegaan in welke mate deze maatregelen een bijdrage leveren aan de nationale doelstelling, die moet behaald worden in het kader van artikel 7 van de herziene energie-efficiëntierichtlijn. De bijdrage van het Vlaamse Gewest aan de nationale doelstelling voor artikel 7 bedraagt 84,062 TWh.

Voor de sector gebouwen werden de cijfers afgestemd op de energiebalans 1990-2017. Het WEM-scenario is in lijn gebracht met de cijfers van de Energiebalans 1990-2017. Bovendien wordt, zowel voor het WEM- als het WAM-scenario gerekend met een aangepaste elektriciteitsvraag. In het ontwerp van Energieplan werd gerekend met de prognoses voor elektriciteit "voor toestellen en verlichting". Gelet op het feit dat ook verwarming en sanitair warm water in het elektriciteitsverbruik zitten, is het logischer om gebruik te maken van de prognoses die voor de totaliteit van het elektriciteitsverbruik worden gebruikt.

Het REBUS-model, dat gebruikt wordt voor de bepaling van het toekomstig brandstofverbruik, in de woningen werd afgestemd op brandstofverbruik van 2016. In het ontwerp Energieplan was het afstemmingsjaar 2012.

Voor wat betreft de berekeningen van de energiebesparingen werden de gebruikte uitgangspunten beter onderbouwd op basis van onder meer gegevens uit de Energieprestatiedatabank en de premies van de netbeheerders.

Voor de sector industrie werden de berekeningen afgestemd op de energiebalans 1990-2017. Het WEM-scenario is in lijn gebracht met de cijfers van de Energiebalans 1990-2017. Bovendien wordt, zowel voor het WEM- als het WAM-scenario, rekening gehouden met de invloed en evolutie van economische groei, elektrificatie in de industrie en vergroening van de energiedragers. Bijkomend beleid met aangepaste ecologiepremie, uitgebreide mini-EBO's en een nieuw normerend kader voor de industrie werden, naast verlengde en verbrede EBO's, mee in rekening gebracht in het WAM-scenario.

Voor de sector transport drongen een aantal aanpassingen zich opIn het ontwerp van Energieplan werd enkel rekening gehouden met wegvervoer zonder brandstofsurplus. De andere transportmodi en de brandstofsurplus worden nu wel in rekening gebracht. Bovendien wordt, conform Eurostat, ook de internationale luchtvaart meegerekend.

Voor de sector landbouw is het WEM-scenario in lijn gebracht met de cijfers van de Energiebalans 1990-2017. De energetische emissies in de land- en tuinbouwsector zullen in 2030 in het WAM-scenario

28% lager liggen dan in het WEM-scenario. Om dit te realiseren zullen er, vergelijkbaar zoals bij sector industrie, EBO's opgesteld worden met de energie-intensieve (glas)tuinbouwsector die ingaan in 2023. In uitvoering van het Regeerakkoord 2019-2024 is dit één van de aangemelde verbredingen, met name de verbreding van de doelgroep van de EBO's naar de (glas)tuinbouwsector. Daarnaast zullen ook met de minder energie-intensieve landbouwbedrijven, via de betrokken (sub)sectorfederaties, mini-EBO's opgesteld worden, vergelijkbaar met de mini-EBO's voor industriële kmo's.

4. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Omwille van het strategische karakter van het plan dienen de acties die eruit zullen voortvloeien nog verder geconcretiseerd te worden vooraleer ze nauwkeurig kunnen begroot worden. De voorgestelde beslissing heeft dan ook als zodanig geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. De realisatie van de maatregelen die in uitvoering van het voorliggende plan zullen worden genomen moeten worden gerealiseerd binnen de begroting van elk van de verantwoordelijke vakministers.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën van 5 december 2019 gaat als bijlage 2.
Het akkoord van de Vlaamse minister van Begroting van 6 december 2019 gaat als bijlage 3.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten van de Vlaamse Gemeenschap.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na goedkeuring van dit definitief Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030, zal dit plan geïntegreerd worden in een Belgisch Nationaal Energie- en Klimaatplan 2021-2030, dat uiterlijk 31 december 2019 ingediend moet worden bij de Europese Commissie.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist, met dien verstande dat deze beslissing geen enkel financieel of budgettair engagement inhoudt:

1. Haar definitieve goedkeuring te hechten aan het Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030;
2. De Vlaamse minister, bevoegd voor omgeving en energie, te gelasten het Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030 te bezorgen aan de Nationale Klimaatcommissie en ENOVER.
3. Op het Overlegcomité te pleiten dat België de Europese Commissie uiterlijk op 31 december 2019 in kennis stelt van het voornemen om gebruik te maken van het mechanisme vermeld in artikel 6 van de verordening (EU) 2018/842 van 30 mei 2018 betreffende bindende jaarlijkse broeikasgasemissiereducties door de lidstaten van 2021 tot en met 2030.
4. Voor elke maatregel uit het definitief Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030 op korte termijn een of meerdere entiteit aan te duiden die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van deze maatregel.

De minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw, en viceminister-president van de Vlaamse Regering,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, en viceminister-president van de Vlaamse Regering,

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, en viceminister-president van de Vlaamse Regering,

Ben WEYTS

De Vlaamse minister van Justitie En Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter BEKE

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken,

Lydia PEETERS

De Vlaamse minister van Brussel, Jeugd en Media,

Benjamin DALLE